

ISSN : 3057-045X
(Online)

วารสาร ศาสตร์แห่งพุทธ

JOURNAL OF BUDDHISM SCIENCE

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 [มกราคม - มิถุนายน 2566]
VOL. 2 NO. 1 [JANUARY - JUNE 2023]

บรรณาธิการบริหาร

พระมหาอินทร์วงศ์ อัสสรภาณี, ดร.

ประธานมูลนิธิพระธาตุศรีมิ่งคล

อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

Email: inthawong_iss@hotmail.com

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.จันทรีสม์ ตาปูลิง

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: chantarat.ta@mcu.ac.th

กองบรรณาธิการ

พระครูสิริสุตานุยุต, รศ., ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: saman.ta@mcu.ac.th

พระครูโกวิทธรรมวาที, ผศ., ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: udorn.sang@mcu.ac.th

พระอธิวัฒน์ ธรรมวัฒน์ศิริ, ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพุทธศิลปกรรม

วิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: athiwat.tham@mcu.ac.th

ผศ.ดร.ไพรินทร์ ฌ วันนา

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: phairin.na@mcu.ac.th

ดร.พัลลภ หารุคำจา

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: panlob.har@mcu.ac.th

ผศ. ดร.สุทธิพร สายทอง

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: Suttiporn.sai@mcu.ac.th

ผศ. ดร.ประทีป พิษทองกลาง

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Email: khun_jedrin@hotmail.com

ผศ. ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: somwangk1070@hotmail.com

ผศ. ดร.อนันต์ อุปสอด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สาขาวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Email: ananupsod9541@gmail.com

พระวิฑูรย์ โกฏินกรรจ

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Email: witawat.koc@mbu.ac.th

รศ.ดร. สัตยา สะสอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Email: suriyasuriyong@gmail.com

ผศ.ดร. วาสิตา เกิดผล ประสบศักดิ์

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Email: wasita.kp@gmail.com

ผศ.ดร. ยงยุทธ ขำคง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Email: yongyut.k@pnru.ac.th

ผศ.ดร.เอกลักษณ์ เพียสา

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Email: akkaluckpheasa@gmail.com

ดร.ณณีย์ ศรีสุข

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: narunee2533@gmail.com

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

เชม เมืองมา

พระกิตติพงษ์ กิตฺตวโส

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

เตชิต อิศระภาณวงศ์

เตชิน อิศระภาณวงศ์

ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

พระกิตติพงษ์ กิตฺตวโส

อุเทน ดะระศิริ

สุทัศน์ ภาณิสสรวงศ์

กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

E-mail: temsuk1993@gmail.com

website : <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/JNBS>

เบอร์โทรศัพท์ : 099 062 9183, 087 174 3734

หมายเลข ISSN : 3057-045X (Online)

บทบรรณาธิการ

วารสารศาสตร์แห่งพุทธ (Journal of Buddhism Science) โดยทางหุ้นส่วนจำกัด เตมสุข เซอร์วิส ฉบับนี้ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักวิชาการ และนิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร มีบทความวิจัย 3 เรื่อง และบทความวิชาการ 5 เรื่อง รวมทั้งหมด 8 เรื่อง กองบรรณาธิการขอเสนอสาระสำคัญของแต่ละบทความดังนี้

บทความวิจัยเรื่อง **การกำเนิดและวิวัฒนาการของยันต์ในล้านนา** โดย พระรัตนภูมิ ไชยสาร มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการและการกำเนิดของยันต์ในล้านนา และ 2. เพื่อวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่ปรากฏในยันต์ล้านนา เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับยันต์ต่างๆ ในล้านนา ทั้งในด้านกำเนิดและวิวัฒนาการของยันต์ ตลอดจนการวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่ปรากฏในยันต์และกุสโลของการใช้ยันต์ในล้านนา

บทความวิจัยเรื่อง **การบริหารจัดการชุมชนสงฆ์ในพระพุทธศาสนา** โดย พัลลภ หารุคำจา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากำเนิดและพัฒนาการชุมชนสงฆ์ในพระพุทธศาสนา และ 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนสงฆ์ในพระพุทธศาสนา งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร สาระสำคัญเป็นการศึกษากำเนิดชุมชนสงฆ์ของพระพุทธเจ้าในการตั้งพระพุทธศาสนา การวางกฎเกณฑ์ของสงฆ์ และการบริหารจัดการชุมชนสงฆ์

บทความวิจัยเรื่อง **ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเรื่องจุลกฐินในพระพุทธศาสนา** โดย พระสมุห์ณัฐฐปัทม บวรวัชรวรกุล มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของกฐินในพระพุทธศาสนา และ 2. เพื่อศึกษาความเป็นมาของจุลกฐินในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร สาระสำคัญของบทความเป็นการนำเสนอประวัติ ความเป็นมาของจุลกฐินและความนิยมในประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคเหนือที่มีการจัดพิธีทอดจุลกฐินอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

บทความวิชาการเรื่อง **การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรมในการสร้างองค์กรแห่งความสุข** โดย สุรางคณา สุริยะ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรมในการสร้างองค์กรแห่งความสุข โดยศึกษาจากพระไตรปิฎกและเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้จากบทความเป็นการนำหลักสาราณียธรรมมาเป็นแนวทางการสร้างองค์กรแห่งความสุข โดยประยุกต์เข้ากับแนวคิดการบริหารองค์กรในยุคปัจจุบัน

บทความวิชาการเรื่อง **การพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุตามแนวพระพุทธศาสนา** โดย พระอานนท์ ทองอินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาสุขภาวะของผู้สูงอายุตามแนว

พระพุทธศาสนา เพราะคำนึงถึงผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่มักจะมีปัญหาเรื่องสุขภาพ จากสภาพความเปลี่ยนแปลงของเวลาที่ได้เสื่อมลงลดถอยตามธรรมชาติ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สิ่งแวดล้อม และสติปัญญา

บทความวิชาการเรื่อง แนวคิดเรื่องการครองใจคนในมุมมองของพระพุทธศาสนา โดย พรสวรรค์ เมืองบุญ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดการครองใจคนในมุมมองของพระพุทธศาสนา โดยศึกษาจากพระไตรปิฎก ผลการศึกษา ได้นำเสนอหลักการและหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อให้สามารถครองใจผู้อื่นได้

บทความวิชาการเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมในการดำรงสมณเพศให้ยั่งยืน โดย พระวิทย์ พรมพิงค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและอุปสรรคการดำรงสมณเพศของพระสงฆ์ ผลการศึกษาได้นำเสนอปัจจัยที่ส่งเสริมให้พระสงฆ์ดำรงสมณเพศได้ คือ การศึกษา ความศรัทธา ภาระหน้าที่ด้านคณะสงฆ์ และ รักษาจารีตประเพณี

บทความวิชาการเรื่อง ศัสตราวุธที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา โดย พระเมธี พรมแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศัสตราวุธที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา เป็นการศึกษาจากพระไตรปิฎก สารสำคัญของบทความเป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับศัสตราวุธที่ปรากฏในพระไตรปิฎก พร้อมทั้งนำเสนอประเภทต่างๆ ของอาวุธในพระพุทธศาสนา โดยยกธรรมาวุธเป็นอาวุธที่สำคัญที่สุด

บทความทั้ง 8 เรื่องได้ผ่านการวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ตรวจสอบ และปรับปรุงแบบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงเป็นบทความที่น่าสนใจต่อการศึกษาเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง

(พระมหาอินทร์วงศ์ อัสสรภาณี, ดร.)

บรรณาธิการบริหาร

สารบัญ

บทความวิจัย

01 P.7-20

การกำเนิดและวิวัฒนาการของยันต์ในล้านนา

The Origin and Evolution of Yantra in Lanna

พระรัตน์ภูมิ ไชยสาร

Phra Rattapom Chaisan

02 P.21-33

การบริหารจัดการชุมชนสงฆ์ในพระพุทธศาสนา

Monastic Community Management in Buddhism

พัลลภ หารุคำจา

Panlop Harukhumja

03 P.34-47

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเรื่องจุลกฐินในพระพุทธศาสนา

Study and analyze the concept of Chula Kathina in Buddhism

พระสมุห์ณัฐฐปัทม บวรวัชรวรกุล

Phrasamu Nattapaphat Bawornwatcharaworakul

บทความวิชาการ

04 P.48-61

การประยุกต์ใช้หลักสารานิยธรรมในการสร้างองค์กรแห่งความสุข

Application of the Principles of Saraniyadhamma

in Creating a Happy Organization

สุรางคณา สุริยะ

Surangkana Suriya

05

P.62-73

การพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุตามแนวพระพุทธศาสนา

Developing the Health of The Elderly According to Buddhism

พระอานนท์ ทองอินทร์

Phra Anon Thongin

06

P.74-85

แนวคิดเรื่องการครองใจคนในมุมมองของพระพุทธศาสนา

The Concept of Winning People's Heart in Buddhist Perspectives

พรสวรรค์ เมืองบุญ

Pornsawan Muangboon

07

P.86-98

ปัจจัยที่ส่งเสริมในการดำรงสมณะเพศให้ยั่งยืน

Factors that promote sustainability of the monkhood

พระวิทยา พรหมพิงค์

Phra Witthaya Promping

08

P.99-113

ศาสตราวุธที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนา

Weapons that appear in Buddhist scriptures

พระเมธี พรหมแก้ว

Phrametee Promkaew
